

Toekenningscriteria voor de aanvraag van een voedselpakket

per 1 januari 2014

Vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken in haar vergadering van 30 november 2013, en definitief vastgesteld, met mandaat van diezelfde Algemene Ledenvergadering op voorstel van de werkgroep met ervaringsdeskundigen die ook het concept voorstel hebben gemaakt, door het bestuur van de Vereniging in haar vergadering van 18 december 2013.

1. Inleiding/algemeen

Een werkgroep van ervaringsdeskundigen op het gebied van intake en hercontrole heeft het bestuur en de Algemene Ledenvergadering in de ALV van 30 november 2013 geadviseerd over wijzigingen in de toekenningscriteria. Met de opmerkingen en suggesties van verschillende leden is zoveel mogelijk rekening gehouden. Hoewel elke lokale voedselbank in principe haar eigen beleid bepaalt, is het toch een kenmerk van de verenigingsstructuur dat alle leden zich maximaal willen/zullen conformeren aan gezamenlijk gemaakte afspraken ook wanneer die wellicht niet helemaal stroken met eigen opvattingen.

In de bijlage bij deze toekenningscriteria is een toelichting opgenomen voor nadere uitleg bij verschillende inkomens- en uitgavenposten.

Navolgend de criteria zoals deze nu zijn vastgesteld met ingang van 1 januari 2014 voor nieuwe aanvragen en heraanvragen.

Jaarlijks zal een evaluatie plaatsvinden om na te gaan of bijstelling gewenst is.

Zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven geldt dat bedragen die betrekking hebben op een kortere of langere periode worden omgerekend tot een bedrag per maand.

- ♥ Wekelijkse bedragen x 4,3333
- ♥ 4-wekelijkse bedragen x 1,0833
- ♥ Kwartaalbedragen / 3
- ♥ Jaarbedragen / 12

2. Inkomsten

Definitie. Inkomsten: de regelmatig, periodiek terugkerende inkomstenstroom. Hieronder valt niet incidenteel, niet vrij besteedbaar inkomen en inkomsten die een specifiek doel hebben zoals langdurigheidstoeslag, uitkeringen in het kader van Bijzondere Bijstand, kleine inkomsten uit hobby.

Uitgangspunten. Per woning is slechts één pakket mogelijk, het normbedrag voor toelating en de grootte van het voedselpakket worden alleen bepaald door het aantal inwonende gezinsleden. Voor inwonenden met een eigen inkomen gelden aparte regels, zie hierna.

Onder inkomsten worden o.a. verstaan:

- ♥ **Netto loon uit arbeid /uitkering e.d. van aanvrager.**
- ♥ **Netto loon uit arbeid /uitkering e.d. van partner** of inwonende volwassene waarmee een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd.
- ♥ **Leefgeld incl. reserveringen** ingeval van budgetbeheer, schuldsanering.
- ♥ **Alimentatie**, zowel kinder- als partneralimentatie.
- ♥ **Huurtoeslag** is een tegemoetkoming van de overheid in de huurkosten.
- ♥ **Zorgtoeslag** is een bijdrage van de overheid in de kosten zorgverzekering.
- ♥ **Kinderopvangtoeslag** is een bijdrage van de overheid in de kosten voor kinderopvang, alleen mee te rekenen ingeval er uitgaven voor kinderopvang zijn.

- ♥ **Woonkostentoeslag** is een vorm van bijzondere bijstand betaald door de gemeente.
- ♥ **Kindgebonden Budget** is een inkomensafhankelijke tegemoetkoming van de overheid in de kosten van kinderen tot 18 jaar.
- ♥ **Opbrengst uit onderverhuur kamer** of deel van de eigen woning.
- ♥ **(voorlopige) Teruggaaf inkomstenbelasting.** Bij 1-malige betaling naar maandbedrag om te rekenen.
- ♥ **Kostgeld/bijdrage verdienende inwonende kinderen, ouder, broer, zus, meerderjarige pleeg- of stiefkinderen.**

Van inwonende kinderen met eigen inkomen uit arbeid of uitkering mag een bijdrage aan het gezinsinkomen worden verwacht (kostgeld). Hiervoor wordt standaard een bedrag groot € 200,- gerekend, ongeacht of dit ook daadwerkelijk wordt betaald. Dit geldt ook voor inwonende verdienende ouder, broer /zus, meerderjarige stief- of pleegkinderen. Ook van deze personen mag een bijdrage worden verwacht. De hoogte van de bijdrage zal worden bepaald door de beoordelaar maar zal minimaal € 200,- per persoon per maand bedragen.

De volgende inkomsten worden **niet** meegerekend:

- ♥ **Vakantietoeslag**
- ♥ **Kinderbijslag en studiefinanciering inwonende kinderen;** dit zijn doeluitkeringen ten behoeve van kinderen, dus ook geen specifieke kosten kinderen meetellen.
- ♥ **Persoonsgebonden budget** wordt geacht te worden besteed aan bijzondere kosten, die dus ook niet als kosten mogen worden opgevoerd.
- ♥ **Neveninkomsten van kinderen** zoals krantenwijk, bijbaantje e.d..
- ♥ **Uitkeringen in het kader van Bijzondere Bijstand;** deze van de gemeente ontvangen uitkeringen hebben bijna altijd een incidenteel karakter en worden ontvangen voor een bepaald doel.

3. Uitgaven

Bij de uitgaven worden alleen de kosten meegenomen die betrekking hebben op de personen van wie inkomen is meegeteld. Kosten die vanuit de kinderbijslag, persoonsgebonden budget worden voldaan dus niet meetellen. De meest voorkomende zaken die bijna alle uitgaven afdekken zijn:

- ♥ **Huur.**
- ♥ **Vaste kosten eigen woning** w.o. rente en aflossing hypotheek, verzekering en belastingen en premie kapitaalpolis verbonden aan de eigen woning.
- ♥ **Energie en water,** omrekenen naar maandbedragen.
- ♥ **Premie zorgverzekering** inclusief eigen bijdrage/eigen risico .
- ♥ **Overige verzekeringen;** premie inboedel-, WA-, begrafenisverzekering.
- ♥ **Telefoon/Internet/televisie;** de werkelijke kosten tot maximaal € 60,- per maand.
- ♥ **Gemeentelijke belastingen;** er kan sprake zijn van vermindering/kwijtschelding

- ♥ **Aflossing schulden;** het is van belang dat er een zo compleet mogelijk overzicht wordt gemaakt van alle lopende schulden en de termijn waarop deze schulden zullen worden afgelost. Er moeten ook daadwerkelijk maandelijkse aflossingen zijn gedaan met het doel om schulden te verkleinen (aantonen via bankafschriften) Schulden aan familieleden worden niet meegenomen.
- ♥ **Kosten kinderopvang** mits noodzakelijk.
- ♥ **Overige uitgaven** dienen altijd nauwkeurig gespecificeerd te worden.

De volgende uitgaven worden **niet** meegerekend:

- ♥ **Autokosten;** deze zijn alleen aanvaardbaar als een auto om medische redenen of voor werk nodig is. Het bezit van een auto op zich is geen reden om een aanvraag af te wijzen. Er zal in gevallen, waarbij autokosten (enkel gebruikskosten) wel worden meegerekend, ook rekening moeten worden gehouden met ontvangen autokostenvergoedingen. De beoordelaar maakt een zorgvuldige afweging.
- ♥ **Kosten voor huisdieren;** deze kosten komen niet in aanmerking als uitgaven, tenzij het, aantoonbaar, om een hulp- of blindengeleidehond gaat.
- ♥ **Premie voor spaar-, pensioen, overlijdensrisicoverzekering** met spaarelement / voor zover niet verbonden aan de eigen woning.

4. Hardheidsclausule

Het is onmogelijk om alle situaties te vangen in regeltjes. Indien het toepassen van de hiervoor vermelde regels, in zeer bijzondere gevallen, tot ongewenste situaties leidt, kan de beoordelaar van de Voedselbank bij uitzondering, maar wel onderbouwd, afwijken van deze regels.

Bijlage: toelichting toetsingscriteria per 1 januari 2014

Bijlage bij de toekenningscriteria per 1 januari 2014

Alleenstaande ouderkorting

De meest voorkomende heffingskortingen (dit is een korting op de te heffen inkomstenbelasting) zitten in het bruto-netto traject van het loon of de uitkering. Er is een aantal heffingskortingen dat alleen via een aangifte inkomstenbelasting kan worden teruggevraagd.

Het gaat om:

- Alleenstaande ouderkorting
- Inkomensafhankelijke combinatiekorting
- Ouderschapsverlofkorting
- In bepaalde gevallen de algemene heffingskorting

Al deze door de belastingdienst uit te betalen kortingen vallen, samen met voorlopige teruggaaf IB i.v.m. hypotheekrenteaftrek, onder het hoofdstuk: "Belastingteruggaven"

Langdurigheidstoeslag

Langdurigheidstoeslag is een jaarlijkse toeslag die mensen met een langdurig minimum inkomen en zonder arbeidsperspectief kunnen aanvragen bij de gemeente. De hoogte van de uitkering verschilt per gemeente. De toeslag moet ieder jaar worden aangevraagd.

De werkgroep vindt dat de controle van deze toeslag op praktische problemen stuit omdat men niet het tijdstip kent waarop de toeslag is uitbetaald. Verder beschouwt de werkgroep de toeslag als een extraatje voor deze meest kwetsbare groep, daarom is ervoor gekozen dit niet mee te rekenen als inkomen

Zorgverzekering kinderen ouder dan 18 jaar

Als een kind 18 wordt moet hij/zij zelf premie betalen voor de zorgverzekering. Het kind kan echter meeverzekerd blijven op de polis van één van de ouders. Als het kind verdient mag worden aangenomen dat het kind zelf de premie betaalt, zeker gezien de financiële situatie waarin de ouders verkeren. De premie zorgverzekering wordt daarom niet gezien als uitgave.

Betaalde alimentatie

In principe kan deze post mee worden genomen als uitgave. Zal echter zeer sporadisch voorkomen, immers er is geen ruimte om de alimentatie te betalen.

Woonkostentoeslag

De woonkostentoeslag is een tijdelijke aanvulling op het inkomen bedoeld om de huur of hypotheek te kunnen betalen. De toeslag moet worden aangevraagd bij de gemeente. De woonkostentoeslag is bedoeld voor mensen van wie het inkomen door omstandigheden plotseling erg laag is, waardoor de woonlasten te hoog zijn. Daarvoor kunnen verschillende redenen zijn, bijvoorbeeld ziekte, scheiding of werkloosheid.

De werkgroep beoordeelt deze toeslag, ondanks dat het bijzondere bijstand betreft, als een “verlengstuk” van de huurtoeslag en vindt daarom dat deze toeslag moet worden gerekend als inkomen.

De telekosten (kosten tv/internet/telefoon c.a.)

Bij de oude Toekenningscriteria werd rekening gehouden met een bedrag groot maximaal € 50,- per maand voor telekosten.

Gezien de steeds belangrijkere rol die vooral het internet en het mobiele telefoonverkeer speelt in het sociale/maatschappelijk leven heeft de werkgroep gemeend deze post te verhogen tot maximaal € 60,- per maand

Meerekenen inkomen inwonend “familielid/huisgenoot” met inkomen

Bij de berekening of een aanvrager beneden de norm komt wordt uitgegaan van het inkomen van de hoofdbewoner(s) van de woning. Het laten meetellen van het inkomen van wellicht meerdere verdienende inwonende huisgenoten maakt de berekening onnodig ingewikkeld en moeilijk uitvoerbaar. Daarom is ervoor gekozen ook van deze mensen een bijdrage aan het gezinsinkomen te vragen. De waarde van een voedselpakket is o.i. geen aspect wat thuishoort bij het maken van de berekeningen voor toekenning van een voedselpakket.

Reisverzekeringen

Ook reisverzekeringen kunnen worden meegerekend als uitgavenpost. Het wordt steeds meer gebruik deze verzekering af te sluiten bij de zorgverzekeraar in geval er naar andere continenten wordt gereisd voor bijvoorbeeld familiebezoek. De meeste zorgpolissen bieden geen dekking voor ziektekosten gemaakt buiten Europa. Voor de meeste klanten van voedselbanken zal er overigens geen ruimte zijn voor vakantie-reizen.

Kinderopvangtoeslag

Klanten die niet werken en niet re-integreren naar hun werk komen niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. In het belang van het kind of klant kan dan met een SMI (Sociaal Medische Indicatie) een tegemoetkoming worden verkregen in de kosten van de kinderopvang.

De werkgroep is van mening dat in een dergelijk geval zowel de inkomsten als uitgaven in dat kader moeten worden meegerekend.

Kindgebonden Budget

Het kindgebonden budget is evenals de huur- en zorgtoeslag een inkomensondersteunende maatregel van de overheid. Ze is inkomensafhankelijk. Door deze toeslag niet mee te nemen creëren wij een ongelijkheid van behandeling van gezinnen die de toeslag wel en de gezinnen die de toeslag niet ontvangen. Voorbeeld: vaak moeten gezinnen die in een schuldhulpverleningstraject zitten de toeslag inleveren bij de bewindvoerder. Hier treedt vooral de ongelijkheid op met gezinnen die wel over het KGB kunnen beschikken. Ook gezinnen met een hoger inkomen maar die toch in de financiële problemen terecht zijn gekomen hebben geen recht op KGB.

De kinderbijslag wordt niet als inkomen gerekend omdat het hier een doeluitkering betreft, inkomensonafhankelijk is, dus voor iedereen gelijk en onvervreemdbaar is (hoeft dus niet worden overgedragen aan een ander bijvoorbeeld aan een schuldhulpverlener).

Over het wel meerekenen van deze toeslag als inkomen is in de jaarvergadering al positief beslist. Over enige onzekerheid met betrekking tot deze vorm van inkomen is o.i. geen sprake.

Onderhuur

Dat er kosten zijn verbonden aan de verhuur van kamer(s) is evident. Deze kosten (met name de huisvestingskosten) zijn echter al bij de hoofdbewoner als kosten/uitgaven meegenomen.

Noot: In 2013 is, onder voorwaarden, € 4.513,-- ontvangen huur belastingvrij

Premie zorgverzekeringswet.

De premies betreffende de zorgverzekering betaalt men op een aantal manieren te weten:

- de nominale premie die wordt betaald aan een zorgverzekeraar;
- de Inkomensafhankelijke premie die wordt ingehouden op het brutoloon en door de werkgever wordt afgedragen. De premie is een percentage van het inkomen, het percentage wordt jaarlijks door de overheid bepaald.

Omdat de inkomensafhankelijke premie is opgenomen in het bruto-netto traject van het loon/de uitkering hoeft deze premie niet te worden meegenomen als uitgave. De nominale premie inclusief eigen risico wel.

Iemand die winst uit onderneming geniet krijgt, na aangifte IB, voor de inkomensafhankelijke premie een aanslag van de belastingdienst. De aanslag vormt wel een uitgave. Komt niet of nauwelijks voor.

Leefgeld inclusief reserveringen

Er zijn gevallen bekend dat bewindvoerders een bedrag reserveren om daarmee het leefgeld te kunnen verlagen zodanig dat klant in aanmerking komt voor voedselhulp. Deze reserveringen hebben geen bepaalde bestemming. Het is lastig het bestaan van deze reserveringen te controleren. Controle van zowel de r/c van klant als de "beheerrekening" bij de bewindvoerder is gewenst.

De werkgroep vindt dat de reserveringen moeten worden meegenomen om oneigenlijk gebruik van de voedselbank te voorkomen.